

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmikowski, za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 263

Poznań, piątek dnia 12 czerwca 1931

Rok XXVI

Pani Wilson i Paderewski gośćmi Prezydenta Rzplitej

Warszawa, 12. 6. (Tel. wł.) Prezydent Rzeczypospolitej zaprosił panią Wilson i Ignacego Paderewskiego do Warszawy, dokąd znakomici goście przybędą przed uroczystościami poznańskimi i zamieszkają w specjalnie dla nich przygotowanych apartamentach na Zamku królewskim. (w.)

Zaprzeczenie „Iskry“

Warszawa, 12. 6. (Tel. wł.) — Agencja „Iskra“ zaprzecza wiadomościom, podanym przez niektóre dzienniki, o zamierzonym jakoby przez czynniki rządowe wprowadzeniu ograniczeń przy wywozie walut obcych oraz ograniczeniu wyjazdów zagranicę. (w.)

Nowy prezydent senatu francuskiego

Paryż, 11. 6. (Tel. wł.) Prezydentem senatu w miejsce Doumera wybrany został kandydat prawicy, senator Lebrun, który otrzymał 147 głosów, podczas gdy kandydat lewicy, senator Janeney, otrzymał tylko 139 głosów.

Głosowanie rozpoczęło się o godz. 15 i było o tyle ułatwione, że oficjalnie zgłoszono tylko dwóch kandydatów. W kuluarach senatu od samego początku liczono się ze zwycięstwem Lebruna.

Nowy prezydent senatu inż. Lebrun urodził się 29 sierpnia 1871 roku w Mercy le Haut. Do parlamentu został wybrany po raz pierwszy w r. 1898, a od r. 1914 był trzy razy ministrem kolonij.

Protest polski przeciwko manifestacjom wrocławskim

Berlin, 11. 6. (Tel. wł.) Na skutek niedyskrecji jednej z tutejszych agencji telegraficznych, do wiadomości publicznej przedostała się informacja o proteście, złożonym przez poselstwo polskie w urzędzie zagranicznym, w związku ze zjazdem Stahlhelmu we Wrocławiu.

Treść noty nie jest dotychczas znana, lecz z obiegających pogłosek wywnioskować można, iż rząd polski zwraca uwagę — zresztą w bardzo oględnej formie — na stosunek, łączący władze niemieckie ze Stahlhelmem. Odpowiedź niemiecka — według „8-Uhr Blatt“ — wskazywać będzie na prywatny charakter tej organizacji.

Prasa nacjonalistyczna, podkreślając „bezczelność“ polską, domaga się ogłoszenia treści zarówno noty polskiej jak i odpowiedzi niemieckiej, co prawdopodobnie nastąpi w ciągu dnia jutrzejszego.

Jak wynika z powyższej informacji, pogłoski o proteście posła Wysockiego, zamieszczone przed kilku dniami przez niektóre pisma warszawskie i prowincjonalne, były pozbawione podstaw. Min. Zaleski zdecydował się widocznie na protest dopiero po oświadczeniu Brianda oraz po rozmowie ambasadora Chlapowskiego na Quai d'Orsay.

Mimo, że manifestacja Stahlhelmu nosiła przede wszystkim antypolski charakter, zatajenie faktu protestu przez tutejsze poselstwo polskie wzgl. min. spraw zagr. w Warszawie, uważać należy za poważny błąd taktyczny, gdyż odroczenie z publikacją na odpowiedź niemiecką osłabia wrażenie, jakie mogło ewentualnie wywołać zagranicą — zresztą spóźnione — zaznaczenie naszego stanowiska wobec bezprzykładnej prowokacji wrocławskiej.

M. N.

Do Poznania przybył znany rzeźbiarz amerykański Gutzon Borglum, aby osobiście czuwać nad ustawieniem wykonanego na zamówienie Paderewskiego pomnika Wilsona. Na zdjęciu widzimy znakomitego gościa naszego miasta w towarzystwie prezydenta Ratajskiego; zdjęcia dokonano w ratuszu poznańskim, na tle starych sztychów z widokami dawnego Poznania.

Rozruchy komunistyczne i demonstracje bezrobotnych w Niemczech

We Frankfurcie, Wuppertal, Kassel, Hamburgu i Berlinie doszło do starć z policją

Berlin, 11. 6. (PAT.) W dalszym ciągu nadchodzą wiadomości o rozruchach komunistycznych i demonstracjach bezrobotnych w zachodnich Niemczech.

We Frankfurcie nad Menem doszło do starcia pomiędzy demonstrantami i policją, która przy rozpędzaniu tłumów użyła pałek gumowych. Na policję rzucano kamieniami oraz dano do niej szereg strzałów.

W Wuppertal i okolicy policja urządziła w czasie zgromadzenia obławę w

Burzliwe awantury w sejmie pruskim

Berlin, 11. 6. (PAT.) Sejm pruski był dziś widowiskiem burzliwych awantur, wywołanych przez komunistów, którzy protestowali przeciwko przemówieniu premiera Brauna.

Na oświadczenie Brauna, że sejm pruski nie jest właściwym terenem do

poszukiwaniu broni. Wczoraj doszło do starcia. Kilka osób aresztowano.

W Kassel policja przez całą noc była w ostrem pogotowiu. Strzały z okien domów do policji trwały do rana.

W Hamburgu demonstranci wzniesli barykady i pogasili światła w jednej z dzielnic. Usiłowano również plądrować sklepy żywnościowe. Doszło do starć z policją, która dokonała licznych aresztowań.

W Berlinie również odbyły się manifestacje bezrobotnych w dzielnicach robotniczych.

dyskusji nad dekretem oszczędnościowym, komuniści odpowiedzieli obelżewymi okrzykami pod adresem mówcy. Przedstawiciel niemiecko-narodowych wyraził nadzieję, że stronnictwom opozycyjnym uda się zmusić rząd Rzeszy do zwolnienia Reichstaga.

Wniosek komunistów o wyrażenie rządowi pruskiemu votum nieufności popierały frakcje niemiecko-narodowa, gospodarcza i Landvolk. Głosowanie nad tym wnioskiem odroczone do soboty.

Z politechniki lwowskiej

Lwów, 11. 6. (PAT.) Rektorem tut Politechniki na rok akad. 1931/32 został wybrany inż. Gabriel Sokolnicki, zwyczajny profesor urządzeń elektrycznych.

Partja pracy za rewizją planu Younga

London, 11. 6. (PAT.) Organ partji pracy „Daily Herald“ atakuje dziś bardzo ostro Brianda za odmówienie przez niego zgody na rewizję planu Younga.

Dziennik zaznacza, że zdanie, iż plan Younga jest ostateczny, możnaby zrozumieć u Poincarego, a tymczasem wypowiedział je Briand, zatrzaskując drzwi przed jakąkolwiek rewizją odškodowań. Dziennik zarzuca Briandowi postępowanie, sprzeczne z ideologią paktu Ligi, oraz wypowiada pogląd, że stanowisko, zajęte przez Brianda, pchnie nowe tysiące w objęcia hitleryzmu.

Ruch rewolucyjny w Peru

London, 11. 6. (Tel. wł.) Z Limy donoszą:

Rząd ogłosił na całym terytorjum Peru stan wojenny, uzasadniając swe zarządzenie przygotowaniami rewolucyjnymi. W związku z tem, w Lima-Callao aresztowano 55 osób.

O żaglach i żaglowcach

Na morzu i w porcie — Klasyfikacja żaglowców w Gdyni i Gdańsku

(Od własnego koresp. „Kur. Pozn.“)

Gdynia, w czerwcu.

Romantyczność mórz i oceanów ratują już tylko nieliczne statki żaglowe, które wbrew wszelkiej kalkulacji drwią sobie z konieczności dokonywania szybkich rejsów i majestatycznie, a więc powoli, przesuwały się po falach wód całego świata. Tak, jak pięknym zjawiskiem jest żaglowiec na morzu, gdzie wiatr wydyma jego płócienne skrzydła i gnje maszty i reje, tak smutnie i opuszczenie wygląda żaglowiec w porcie. Z chudych, wysokich masztów żaloznie opadają liny i pęcznice. Reje nie wiedzą w jakim ustawić się szyku, cały statek traci proporcje i zdaje się być jakimś niezgrabnym stworzeniem, czemś w rodzaju pajaka wodnego na cienkich, długich nogach. Żaglowiec bez żagli na masztach, to szkielec bez krwi i mięśni. Stoi zrezygnowany i z utęsknieniem czeka na chwilę wciągnięcia na maszty szerokich, grubych płócien.

Ożaglenie żaglowców jest bardzo rozmaite, a klasyfikacja jego jest bardzo łatwiejsza na zasadzie dwóch typów: ożaglenia prostego, czyli rejowego, i skośnego, czyli gaflowego. Ideальnym typem żaglowca z ożagleniem prostym jest fregata. Jestto żaglowiec o trzech masztach i smukłym kadłubie. Na każdym maszcie znajdują się poprzeczne reje, a każda z nich wyposażona jest w prosty żagiel. Taką fregatą jest dobrze wszystkim znany statek szkolny polskiej marynarki handlowej „Dar Pomorza“. Takim sam żaglowcem, tylko o dwóch masztach nazywa się korweta. Jeżeli kadłuby żaglowców z prostymi żaglami są pełniejsze, wówczas mamy przed sobą żaglowce towarowe, z których trzy-masztowce, zresztą już bardzo rzadkie, nazywają się poprostu okrętami, a dwumasztowce — brygiem. Ożaglenie skośne (gaflowe) spotykamy przedewszyst-

